

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه نود و هفتم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیه ۱۹ از سوره مبارکه جاثیه

إِنَّهُمْ لَن يَغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَ

اللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾

ترجمه آیه ۱۹

آن‌ها هرگز نمی‌توانند تو را به چیزی از خدا بی‌نیاز کنند و حقیقتاً ستمگران بعضیشان اولیای بعضی خواهند بود، ولی خدا ولی متقین است. (۱۹)

برداشت از آیه ۱۹ (پیروی از ظالمین نکنید)

سالک الی الله باید بداند که اگر پیروی از هوای نفس قدرتمندان ظالم بکند خدای تعالی به او عنایتی نخواهد داشت و ظالمین با یکدیگر صمیمی هستند ولی خدا، ولی متقین است.

آیه ۲۰ از سوره مبارکه جاثیه

هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَ رَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾

ترجمه آیه ۲۰

این شریعت مایه بینش برای مردم است و هدایت و رحمت است برای مردمی که یقین دارند. (۲۰)

برداشت از آیه ۲۰ (دین بینش می‌دهد)

سالک الی الله باید بداند که دین مقدس اسلام به انسان بینش کاملی می‌دهد و او را هدایت می‌کند و رحمت خاص پروردگار برای اهل یقین است.

آیه ۲۱ از سوره مبارکه جاثیه

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾

ترجمه آیه ۲۱

آیا کسانی که مرتکب گناهان می شوند، گمان کرده اند که ما آن ها را مانند کسانی که ایمان آورده و عمل صالح نموده اند، زنده بودنشان و مردنشان را یکسان قرار می دهیم؟ چه بد قضاوت می کنند. (۲۱)

برداشت از آیه ۲۱ (سالک الی الله مانند دیگران نیست)

سالکین الی الله زنده ماندنشان و مردنشان مانند زنده ماندن و مردن دیگران نیست بلکه کسانی که به سیر و سلوک خود ادامه می دهند و در دنیا زنده اند و بعد می میرند برای آن ها خدای تعالی امتیازات فوق العاده ای قائل خواهد شد.

آیه ۲۲ از سوره مبارکه جاثیه

وَ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَ لِيُجْزِيَ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

ترجمه آیه ۲۲

و خدا آسمانها و زمین را به حق خلق فرموده و هر کسی به آنچه کسب کرده، جزا داده می شود و به آن ها هیچ گونه ظلمی نمی شود. (۲۲)

برداشت از آیه ۲۲ (جزای اعمال)

سالک الی الله باید بداند که خلقت آسمان و زمین برای این است که هر کس به جزای کار خود برسد و امتحان بدهد که در این صورت به هیچ کس ظلم نمی شود.

آیه ۲۳ از سوره مبارکه جاثیه

أَفَرَأَيْتَ مَنْ اخْتَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ
وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾

ترجمه آیه ۲۳

آیا دیدی کسی را که هوای نفس خود را خدای خود گرفته است و خدا دانسته او را گمراه کرده و بر شنوائی او و دل او مهر زده و بر بینش او پرده قرار داده است؟ پس چه کسی بعد از خدا او را هدایت می‌کند؟ پس آیا متذکر نمی‌شوید؟ (۲۳)

برداشت از آیه ۲۳ (هوای نفس)

سالک الی الله نباید همه چیز خود را، خواسته‌های نفسانی خود بداند و نباید تا جایی بندگی هوای نفسش را بکند که اوامر نفس خود را مانند اوامر پروردگارش تصور کند. زیرا خدای تعالی او را گمراه می‌کند و یا به حال خود وا می‌گذارد و بر دل و گوشش مهر می‌زند و بر بصیرت و بینایی اش پرده می‌افکند و کسی نمی‌تواند او را راهنمایی کند.

آیات ۲۶-۲۴ از سوره مبارکه جاثیه

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَ مَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا
لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ
مَا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتُّبُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُ

يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَ

النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾

ترجمه آیات ۲۴-۲۶

و می‌گویند: غیر از همین زندگی دنیا چیزی نیست، می‌میریم و زنده می‌شویم و ما را جز طبیعت هلاک نمی‌کند و آن‌ها به آن علمی ندارند، آن‌ها فقط گمان می‌کنند. (۲۴)

و زمانی که آیات روشن ما بر آن‌ها تلاوت می‌شود، دلیلشان جز این نیست که می‌گویند: پدران ما را بیاورید، اگر راست می‌گویید. (۲۵)

بگو: خدا زنده می‌کند شما را، سپس می‌میراند شما را، سپس برای روز قیامت که شکّی در آن نیست، جمعتان می‌کند، ولی اکثر مردم نمی‌دانند. (۲۶)

برداشت از آیات ۲۴-۲۶ (خدا یا طبیعت)

کسانی که در سیر و سلوک موفق نبوده‌اند اگر چه اسماً مسلمان باشند چون پیروی از هوای نفس کرده‌اند، همه چیز خود را دنیا و زندگی دنیا می‌دانند و معتقدند که طبیعت آن‌ها را خلق کرده و طبیعت آن‌ها را از بین می‌برد و آن‌ها هیچ دلیل قاطعی بر این اعتقاد ندارند و اگر معتقد به خدای تعالی می‌بودند و قرآن را از جانب حضرت حق فکر می‌کردند همه حقایق را در قرآن می‌یافتند و این گونه در سرگردانی نمی‌ماندند.

آیات ۳۷-۳۰ از سوره مبارکه جاثیه

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ

الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ

فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ

لَا رَيْبَ فِيهَا قُلُومٌ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنَّ نَظْنَ إِلَّا ظَنًّا وَ مَا مُحْنُ

بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾ وَ بَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَ حَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ

يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٣﴾ وَ قِيلَ الْيَوْمَ نَنْسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَ مَاؤَاكُمُ

النَّارُ وَ مَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَلِكَ بِأَنَّكُمْ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوءًا وَ

غَرَّتْكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَ لَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾ فَلِلَّهِ

الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَ رَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾ وَ لَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي

السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

ترجمه آیات ۳۰ - ۳۷

اما کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل صالح کرده‌اند، پروردگارشان آن‌ها را در رحمت خود داخلشان می‌کند. این همان رستگاری آشکار است. (۳۰)

و اما کسانی که کافر شده‌اند، پس آیا آیات من نبود که بر شما تلاوت می‌شد و شما تکبر می‌کردید و قوم گناهکاری بودید. (۳۱)

و زمانی که گفته می‌شود: وعده خدا حق است و ساعت قیامت که در آن شکی نیست خواهد رسید، می‌گوئید: ما نمی‌دانیم که ساعت قیامت چیست؟ ما گمان نمی‌کنیم، مگر ظن ضعیفی و ما به این موضوع یقین نداریم. (۳۲) و بدیهائی که کرده‌اند، برای آن‌ها ظاهر می‌شود و آن‌ها را آنچه که به آن استهزاء می‌کردند، فرا می‌گیرد. (۳۳)

و به آن‌ها گفته می‌شود: امروز ما شما را فراموش می‌کنیم، همان طوری که شما دیدار امروزتان را فراموش کرده بودید و جایگاه شما آتش است و برای شما هیچ یآوری نخواهد بود. (۳۴)

این وضع شما به خاطر این است که شما آیات خدا را به مسخره گرفته بودید و زندگی دنیا شما را مغرور

کرده بود. پس امروز از آن خارج نمی‌شوند و هیچ گونه عذری از آن‌ها قبول نخواهد شد. (۳۵)
 پس ستایش برای خدا است که پروردگار آسمانها و پروردگار زمین است، پروردگار جهانیان
 است. (۳۶) و کبريائيت در آسمانها و زمین مال او است و او همان عزیز حکیم است. (۳۷)

برداشت از آیات ۳۷ - ۳۰ (پندهایی از این آیات)

- سالک الی الله باید از آیات فوق مطالب زیر را کاملاً در نظر بگیرد و هیچ گاه فراموش نکند:
 ۱ - ایمانش را با تفکر در آیات الهی کامل کند و اعمال درست و شایسته انجام دهد تا از رحمت خاص
 پروردگار استفاده کند.
- ۲ - تکبر در مقابل آیات الهی نداشته باشد و خود را در میان مجرمین قرار ندهد.
- ۳ - یقین بداند که وعده خدا عملی خواهد شد و هیچ‌گاه پروردگار از وعده‌هایی که داده است تخلف
 نخواهد فرمود.
- ۴ - کوشش کند خود را به یقین کامل در مسائل اعتقادی برساند و تنها به ظن و گمان اکتفا نکند.
- ۵ - بدیهی‌های اعمالی که در دنیا انجام داده برایش روشن باشد و حقی را مسخره نکند.
- ۶ - باید کوشش کند که خدا و روز قیامت را فراموش نکند و الا خدا هم روز قیامت او را نادیده خواهد
 گرفت و کمکی از جایی به او نمی‌رسد.
- ۷ - باید کوشش کند که نشانه‌های پروردگار را به مسخره نگیرد و زرق و برق دنیا او را گول نزند زیرا در
 آخرت از او عذری پذیرفته نخواهد شد.
- ۸ - باید همیشه توجه کاملی به خدای تعالی داشته باشد و عظمت خلقت را در نظر بگیرد و کبريائيت
 خدای عزیز و حکیم را در همه حال منظور کند.

«سوره مبارکه احقاف»

آیات ۹ - ۱۶ از سوره مبارکه احقاف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ❁

وَ إِذَا حِشَرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ اَعْدَاءٌ وَ كَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٩﴾ وَ إِذَا تُتْلَىٰ

عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا

تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَى بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا

كُنْتُ بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنْ أَتَّبَعُ إِلَّا مَا

يُوحَى إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾

ترجمه آیات ۹-۶

«به نام خداوند بخشنده مهربان»

و زمانی که مردم محشور می شوند، آن ها دشمنشان هستند و آن ها عبادت این ها را منکر خواهند شد. (۶)

و زمانی که بر آن ها آیات ما در حالی که روشن هستند تلاوت می شود، کسانی که به حق کافرنند، وقتی که آن حق به آن ها رسید، می گویند: این سحر آشکاری است. (۷)

یا می گویند: قرآن را افترا بسته است. بگو: اگر من آن را به دروغ به خدا نسبت داده باشم، شما که نمی توانید برای من از جانب خدا چیزی را مالک باشید. خدا داناتر است به آنچه که شما در آن وارد می شوید. شهادت خدا به آن بین من و بین شما کفایت می کند و او بخشنده مهربانی است. (۸)

بگو: من از میان پیغمبران نوظهور نبوده ام و من نمی دانم که با من و با شما چه انجام خواهد شد؟ و من جز پیرو وحیی که به من می شود نیستم و من جز ترساننده آشکاری نیستم. (۹)

برداشت از آیات ۹-۶ (اظهار دشمنی نکنید)

سالکین الی الله باید بکوشند که مانند کفار و هوای نفس پرستان تهمت نزنند، فحش ندهند و با یکدیگر اظهار دشمنی نکنند و آیات الهی را به سحر و جادو منتسب ننمایند و اگر دشمنان به آن ها تهمت زدند به خدای تعالی و ابگذارند و همیشه پیرو آیاتی که به رسول اکرم ﷺ وحی شده، باشند.